

Sleutelwoord: preventie

Het Actieplan Stalbranden 2012-2016 moet het aantal stalbranden sterk verminderen. Een belangrijk instrument daarbij is het Praktijknetwerk Pluimveehouderij.

Een praktijknetwerk, onder leiding van DLV, gaat onderzoeken hoe een stalbrand op een pluimveebedrijf kan worden voorkomen. Een soortgelijk project voor de varkenshouderij is in 2011 afgesloten. Tonnie Hilderink, adviseur intensief DLV, was netwerkbegeleider van het praktijknetwerk Brandveiligheid in de varkenshouderij. „Vanaf 2010 hebben verschillende varkenshouders, verzekeraars, leveranciers van bouwmaterialen, bouwkundig adviesbureau DLV, Bouw, Milieu en Techniek bv en vertegenwoordigers van de brandweer met elkaar om tafel gezeten. Het doel van het netwerk is om via praktische maatregelen minder dieren te laten omkomen door stalbranden. Door elkaars kennis en praktijkervaringen te bundelen hebben we een lijst samengesteld met praktische maatregelen.”

Bewustwording en het terugbrengen van risico's blijken de sleutelwoorden. De handen zijn ineengeslagen om de hoeveelheid stalbranden en dierlijke brandslachtoffers fors te verminderen: staatssecretaris Henk Bleker van EL&I, LTO Nederland, de Dierenbescherming, de Nederlandse Vereni-

ging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding (NVBR), het Verbond van Verzekeraars en de ministeries van Veiligheid en Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hebben daartoe het Actieplan Stalbranden 2012-2016 opgesteld.

Verantwoordelijkheid veehouder

Het Actieplan Stalbranden, dat nu opgezet is voor zowel de pluimvee- als de rundveehouderij, moet het aantal stalbranden en dieren dat daarbij omkomt verlagen. Acties uit het actieplan richten zich op een brandveiligere bedrijfsvoering, brandveiligere stallen voor mens én dier en een verbeterd inzicht in de oorzaken van stalbranden en hun beheersbaarheid. Preventie is het sleutelwoord. De veehouder is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van brand in zijn stallen. De gevolgen van een stalbrand zijn groot, ook al is de kans erop klein. Zo heeft een stalbrand, naast dieren- en mensensleed, voor de veehouder een grote economische impact (kapitaalvernietiging) en een negatief effect op de continuïteit van de productie. Veehouders moe-

ten zich hier meer van bewust zijn bij het doen van investeringen en in hun bedrijfsvoering. Hierin moeten zij worden bijgestaan door gemeenten, brandweer, verzekeraars, dierenartsen, financiers, stallenbouwers en overige adviseurs.

Het vergroten van de brandveiligheid in pluimveestallen is een proces. Het is zinvol bij elke verandering op het bedrijf ook na te gaan of er qua brandveiligheid wat te verbeteren valt. Tonnie Hilderink: „We hebben het praktijknetwerk opgezet voor de pluimvee- en rundveehouderij als opvolger van het netwerk dat zich specifiek op de varkens richtte. Er zijn natuurlijk overeenkomsten maar ook veel verschillen tussen varkens- en pluimveestallen. Als pluimvee-sector moeten we nu actie ondernemen om te zien wat er mogelijk is om stalbranden te voorkomen. De Werkgroep stalbranden kijkt meer naar de beleidsmatige aanpak, het Praktijknetwerk naar de praktische invulling. Medio 2013 hoort u meer van het Praktijknetwerk Pluimveehouderij!”

Monique van Loon-van Duijnhoven AgriContent

Twintig bedrijven

Jaarlijks ontstaat er brand bij een twintigtal pluimveebedrijven. Uit de beperkt beschikbare gegevens blijkt dat 40 procent van de branden wordt veroorzaakt door kortsluiting in de stal, ondoordachte werkzaamheden aan of in de stal en oververhitting van machines en installaties. Voor 30 procent van de branden waren oorzaken aan te wijzen als broei, implosie, explosie door mestgassen, bliksem-inslag en brandstichting. Van 30 procent van de stalbranden is de oorzaak onbekend.

Risico minimaliseren

Er zijn diverse mogelijkheden om het risico van stalbrand te minimaliseren:

- Gebruik bij de bouw brandveilige en brandvertragende materialen. Beton, steenwol of metselwerk zijn onbrandbare materialen en goed geschikt voor afscheidingen van stallen.
- Let op de stalinrichting en de locatie van elektrische installaties. De kans op kortsluiting of oververhitting neemt door onjuiste aanleg of gebruik van een technische installatie toe. Een externe inspectie kan dit aan het licht brengen.
- Vermijd onzorgvuldig handelen bij werkzaamheden in of rondom de stal. Leg brandbare materialen voldoende aan de kant voordat u de slijptol of het lasapparaat gebruikt. Zorg voor een brandblusser of emmer water binnen handbereik.
- Zorg ervoor dat een brand snel te blussen is. Een vereiste is rook- of warmtedetectie met doorschakeling naar de mobiele telefoon, zodat snel actie ondernomen kan worden. Zorg voor voldoende handblusmiddelen op het bedrijf. Een goede tip: een draagbaar blustoestel op een gereedschapskar.
- Zorg voor een goede bluswatervoorziening. Als de brandweer gearriveerd is, heeft deze bluswater nodig. Op maximaal 80 meter van de toegang van de stal dient een bluswatervoorziening te zijn. Mogelijkheden hiervoor zijn brandkranen van het waterleidingnet, geboorde putten op open water.
- Stel een bedrijfsnoodplan op. Zo'n plan vergroot het bewustzijn van pluimveehouders, eventuele personeelsleden en mensen die regelmatig op het pluimveebedrijf komen. Neem het bedrijfsnoodplan met de betrokken personen door.